

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت ده هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید .

www.asebankafinet.ir

موضوع اقدام پژوهی :

چگونه دانش آموزان کلاس ششم ابتدایی را به کارگروهی یاهمپاری در کلاس علاقه مند کنم ؟

سایت علمی و پژوهشی آسمان

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت ده هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید .

www.asebankafinet.ir

تشکر و قدر دانی :

ضمن تشکر از خالق منان که فقط سزاوار اوست از افرادی که با تحمل زحمات زیاد مرا در این امر یاری کردند تشکر و قدردانی می نمایم .

فهرست مطالب

۲.....	چکیده :
۳.....	مقدمه.....
۴.....	بیان مساله :.....
۵.....	شواهد ۱:.....
۶.....	یافته های علمی :.....
۶.....	انواع یادگیری.....
۸.....	عوامل مؤثر بر یادگیری.....
۹.....	انواع بازده‌های یادگیری.....
۱۲.....	ضرورت تحول در روشهای تدریس.....
۲۴.....	پیشینه تحقیق:.....
۲۵.....	تجزیه و تحلیل :.....
۲۵.....	اثرات یادگیری فعال و همیاری (شواهد ۲).....
۲۷.....	پیشنهادات:.....
۲۸.....	منابع:.....

چکیده:

دانش آموزانی که از طریق یادگیری فعال به یادگیری می بردازند نه تنها بهتر یاد می گیرند بلکه از تجربه یادگیری لذت بیشتری نیز می برند. حتی اگر معلم بهترین سخنران باشد و در تمام مدت جلسه درسی به سخنرانی پردازد ممکن است یادگیری صورت گیرد اما این یادگیری به اندازه یادگیری که در موقعیت فعات به وجود می آید کامل جامع و پایدار نیست. به نظر بین وویتاگر یکی از مهمترین راهبرد های فعال کردن دانش آموزان در فرآیند یادگیری از گروهها مطالعه در کلاس و فراهم کردن فرصت بحث تبادل نظر و پرسش و پاسخ است (بین وویتاگر ۲۰۰۰)

اثرات یادگیری از طریق کار گروهی و همیاری را می توان در این ۵ بند خلاصه کرد:

۱. افراد از یکدیگر می آموزند

۲. انگیزه جهت یادگیری را افزایش می دهد

۳. احساسات مثبت نسبت به یکدیگر را افزایش می دهد واز جدایی و تنهایی می کاهد و روابط دوستانه ایجاد

می کنند

۴. باعث تقویت مهارتهای اجتماعی می گردد.

۵. منجر به تقویت عزت نفس می شود.

مقدمه

دنیای امروز دنیای تشکیل تیم های کاری است و اگر در هر موسسه یا سازمان افراد موفق به کار گروهی نشوند، شرکت و سازمان، یکی از کلید های مهم موفقیت را از دست داده است . دوران کنونی، دوران تخصص های متفاوت است. امروز دیگريک نفر تنها به صرف این که در یک رشته تخصص یا حتی فوق تخصص دارد نمی تواند در فعاليت های مختلف آموزشی، تجاری، اقتصادی، درمانی و... موفق باشد .

به عبارت ديگر، دنیای امروز دنیای تشکیل تیم های کاری است و اگر در هر موسسه یا سازمان افراد موفق به کار گروهی نشوند، شرکت و سازمان، یکی از کلید های مهم موفقیت را از دست داده است . یکی از معیارهایی که کشورهای توسعه یافته را از کشورهای در حال توسعه مجزا می کند، فرهنگ گروهی کار کردن است، در کشورهای توسعه نیافته، افراد علاقه یی به فعاليت های گروهی ندارند و همین امر سبب می شود علاوه بر صرف انرژی بیشتر، کارها با کیفیت پایین ترین انجام پذیرد . اصولاً جهت رسیدن به یک جامعه کارآفرین، رشد فعاليت های گروهی نیز ضروری است و بدون چنین ویژگی، کارآفرینی در جامعه فراگیر نخواهد شد .

شرکت مایکروسافت جهت تهیه متن برنامه ویندوز ۲۰۰۳ از پنج هزار برنامه نویس کمک گرفت به گونه یی که این تعداد افراد در یک کار گروهی، موفق به طراحی این برنامه شدند. مهمتر از طراحی و تولید این برنامه، باید از هماهنگی و همبستگی های گروهی لازم برای رسیدن به این هدف نام برد. حال ما با این سوال روبرو خواهیم بود که چگونه باید یک گروه کاری موفق را سازماندهی کنیم و چه شرایط فرهنگی باید بر این گروه حاکم شود تا بتواند به اهداف مورد نظر خود دست یابد .

برای رسیدن به این هدف باید از قدم های کوچک آغاز کرد تا در نهایت با کسب تجربیات لازم بتوان به تشکیل گروه های بزرگتر اقدام نمود .

گروه‌های بزرگتری که بتوانند زمینه‌ساز تحول در جامعه باشند. در این مقاله تلاش می‌شود فرصتی برای اندیشیدن در این خصوص پدید آید. رشد و بسط فرهنگ گروهی کار کردن نیازمند انجام پژوهش‌های لازم در این زمینه است زیرا فرهنگ جامعه ما با دیگر کشورها متفاوت است و لذا بعضی از دستورات عمل‌های ارایه شده در مقالات نویسندگان کشورهای دیگر برای ما کارساز نخواهد بود

بیان مساله :

اینجانب ، آموزگار ، مدت است که در خدمت آموزش و پرورش هستم و در این مدت در پست‌های آموزگار ، مدیر ، مربی پرروشی و مربی پیش دبستان مشغول تعلیم و تربیت فرزندان این خاک بوده ام .

در سال تحصیلی در مجتمع ،آموزشگاه در پایه ششم مشغول به خدمت بودم . با توجه به این که بچه‌ها در این سن هنوز آمادگی مواجه شدن با گروهی از معلمین را ندارند(برای هر در س یک معلم)این امر باعث بیشترین افت تحصیلی می شد که پایه ششم میتواند این امر را یک سال به تاخیر اندازد و آمادگی بیشتری پیدا کنند

سطح دروس راهنمایی با ابتدایی خیلی نزدیک به هم نیست که پایه ششم می تواند این خلاء را پر کند و دانش آموز را آماده نماید

مسئولان مدارس راهنمایی بیشترین مشکلات رفتاری را با این گروه از بچه‌ها دارند ششم ابتدایی پایه‌ای برای تقویت هدف‌های جا مانده در دوره ابتدایی است که از این لحاظ می تواند یاریگر بچه‌ها باشد

شواهد ۱:

تعریف عملیاتی

چگونه: چه نوع-در چه وضع (فرهنگ معین ص ۵۵۱)

می توانم: قدرت داشتن- توانایی داشتن. (فرهنگ معین ص ۴۷۶)

کارگروهی (همیاری) باهم کار کردن جهت سهیم شدن در یک تولید ادبی، علمی، دانشگاهی

علاقمند: علاقه

(ع ق) [ع . علاقه] ۱ - (مص م .) دوست داشتن . ۲ - (مص .) دوستی . ۳ - پیوند، ارتباط ، وابستگی . ج

علائق .

علاقه

(ع ق) [ع . علاقه] (ا) ۱ - رشته و بندی که چیزی را به آن بیاویزند. ۲ - بند کمان و تازیانه . ۳ - میوه ای

که از درخت آویزان باشد؛ ج علائق

یافته های علمی :

تعریف یادگیری

تغییر در رفتار که در نتیجه تجربه اتفاق می افتد، قابل استناد به عوامل فیزیولوژیکی نظیر خستگی یا مصرف دارو و نیروهای مکانیکی، نظیر لغزیدن نیست. یادگیری در همه موقعیت های زندگی از جمله مدرسه و کلاس اتفاق می افتد. گرچه، یادگیری یک تغییر داخلی است ولی از تغییرات در رفتارهای قابل مشاهده، قابل استناد است و فرایندی است که یک ارگانیسم به وسیلهی آن، رفتارش را در نتیجهی یک تجربه، تغییر می دهد. (نیتل، گیج و دیوید.سی، برلاینر؛ چاپ اول، ص ۹۱۶ و ۳۳۶)

مفهوم یادگیری را می توان به صورت های مختلف تعریف کرد؛ کسب دانش و اطلاعات، عادت های مختلف، مهارت های متنوع و راه های گوناگون حل کردن مساله. همچنین، می توان یادگیری را به عنوان فراگیری رفتارها و اعمال پسندیده، حتی به عنوان کسب رفتارها و اعمال مضر و ناپسند تعریف کرد. با این حال معروف ترین تعریف از یادگیری به قرار زیر است:

یادگیری، به فرآیند ایجاد تغییرات نسبتا پایدار در رفتاری که حاصل تجربه است، گفته می شود و نمی توان آن را به حالت های موقتی بدن، مانند آنچه بر اثر بیماری، خستگی یا مصرف داروها پدید می آید، نسبت داد. (سیف، علی اکبر چاپ ویرایش ششم، ص ۲۸)

انواع یادگیری

براساس نظریه سلسله مراتب یادگیری گانیه، یادگیری های مختلف، سلسله مراتبی را تشکیل می دهند که در آن هر یادگیری، پیش نیاز یادگیری مراتب بالاتر از خود است. این سلسله مراتب از ساده به پیچیده و شامل هشت طبقه به شرح زیر می باشد.

- یادگیری علامتی: ساده‌ترین نوع یادگیری و در نتیجه پایین‌ترین نوع آن در سلسله‌مراتب یادگیری، علامتی است. این نوع، در واقع همان شرطی‌شدن کلاسیک است و به این ترتیب حاصل می‌شود که فراگیر در برابر محرک خاصی، بازتابی بروز می‌دهد، یعنی در برابر محرک، شرطی می‌شود.
- یادگیری محرک - پاسخ: یادگیری محرک - پاسخ، همان شرطی‌شدن فعال (کنش‌گر) است و با یادگیری علامتی از این جهت فرق دارد که در این نوع، پاسخ، دقیق و ارادی است اما در یادگیری علامتی، غریزی و غیرارادی است.
- یادگیری زنجیره‌ای: در این نوع یادگیری، رفتارهایی که قبلاً از طریق محرک - پاسخ آموخته شده‌اند، با هم ترکیب شده و رفتار پیچیده‌تری را موجب می‌گردند.
- یادگیری کلامی (تداعی کلامی): این نوع یادگیری، زبان‌آموزی نیز نامیده می‌شود و نوع به‌خصوصی از یادگیری زنجیره‌ای است که حلقه‌های آن، واحدهای زبان هستند. بدین‌صورت که کودک، کلماتی را که قبلاً یاد گرفته، به یکدیگر متصل کرده و از این طریق منظور خود را تفهیم می‌سازد.
- یادگیری تمییز دادن محرک: یادگیری تمییزی، مستلزم به دست آوردن توانایی تفاوت‌گذاری بین محرک‌های مشابه است. یعنی فرد باید بتواند به محرک‌های مختلف، پاسخ‌های درست دهد. این یادگیری، همان یادگیری محرک - پاسخ است که در اینجا تعداد محرک‌ها زیاد است و اغلب با هم شباهت‌هایی دارند و فراگیر باید بتواند آنها را از هم تشخیص داده و به هر کدام از آنها، پاسخ مثبت بدهد.
- یادگیری مفهوم: یادگیری مفهوم، پاسخ دادن به شباهت‌هاست و خصوصیات انتزاعی اشیاء، درک می‌شوند. یعنی به محرک‌هایی که در ظاهر متفاوت ولی دارای وجه اشتراک هستند، یک پاسخ داده می‌شود.
- یادگیری اصل (قانون): در این نوع یادگیری، چند مفهوم به یکدیگر ربط داده می‌شود و از آن یک معنی تازه، به دست می‌آید. اصل، عبارت است از یکسری مفاهیم.

- یادگیری حل مساله: در این مورد، یادگیرنده با استفاده از قواعد و اصول به حل مسائل می‌پردازد.
(رئیزی، زهره چاپ اول، صص ۱۲۲ تا ۱۲۱)

عوامل مؤثر بر یادگیری

داشتن انگیزه و هدف: یادگیری، معلول انگیزه‌های متفاوتی است. یکی از این انگیزه‌ها، که نقش مهمی در جریان یادگیری دارد، میل و رغبت شاگرد به آموختن است. رغبت، محرکی است که نیروی فعالیت را افزایش می‌دهد. یکی دیگر از عوامل ایجاد انگیزه، هدف است. هدف، به فعالیت انسان جهت و نیرو می‌دهد. بنابراین، در مدارس هدف‌های تربیتی باید انعکاسی از احتیاجات و تمایلات شاگردان باشد و به‌طور مشخص و واضح بیان شود. (شعبانی، حسن؛ چاپ هجدهم، ص ۱۶).

آمادگی یادگیرنده: فراگرفتن معلومات، عادات، مهارت‌ها و افکار و عقاید، مستلزم این است که فرد یادگیرنده از لحاظ بدنی، عاطفی، اجتماعی و عقلانی رشد کافی داشته باشد. وقتی فرد یادگیرنده واقعا از جریان یادگیری استفاده می‌کند که، آمادگی لازم و کافی را داشته باشد

- تجربیات گذشته: تجربیات قبلی یادگیرنده، پایه و ادراکات او را تشکیل می‌دهد و به همین طریق آنچه را که شاگرد (یادگیرنده)، امروز یاد می‌گیرد، در رفتار آینده او مؤثر است که جان دیویی آن را "اصل ادامه" می‌نامد.

- فعالیت یادگیرنده: یادگیری، هنگامی صورت می‌پذیرد که یادگیرنده، خود در آن فعالیت داشته باشد. روی این اصل، نقش اساسی بر عهده شاگرد یا یادگیرنده می‌باشد و یاددهنده، نقش هدایت‌کننده و راهنما را باید داشته باشد.

- تشویق و تنبیه: یکی از روش‌های متداول در تعلیم و تربیت، استفاده از پاداش و تنبیه است. انسان طبیعتا از پاداش لذت می‌برد و از تنبیه، روی‌گردان است. همین گرایش، سبب ترغیب انسان به

انجام کارهای خوب و خودداری از انجام کارهای ناپسند می‌شود. (هاشمیان، احمد، ۱۳۸۴، چاپ اول، صص ۷۱ تا ۶۷)

- موقعیت و محیط یادگیری: موقعیت یادگیری و محیط آن از عوامل بسیار مؤثر در یادگیری است. محیط، ممکن است فیزیکی باشد مانند نور، هوا، تجهیزات و امکانات آموزشی و ممکن است عاطفی باشد مانند رابطه‌ی معلم و شاگرد، رابطه‌ی شاگردان با یکدیگر، رابطه والدین با یکدیگر و نگرش مربیان در زمینه‌ی تربیت شاگردان.

- روش تدریس معلم: معلم، از مهم‌ترین عوامل تشکیل‌دهنده‌ی محیط‌های آموزشی است. اگر معلم، خود را راهنما و ایجادکننده‌ی شرایط مطلوب یادگیری بداند و به جای انتقال اطلاعات، روش کسب تجربه را به شاگردان بیاموزد، آنان در برخورد با مسائل فعال‌تر خواهند شد. با چنین روشی، شاگرد نه فقط حقایق علمی را فرامی‌گیرد، بلکه با روش‌های علمی کسب معرفت نیز، آشنا خواهد شد.

- تمرین و تکرار: تأثیر تمرین و تکرار در کل فرایند یادگیری و حیطه‌های مختلف آن و به‌ویژه در حیطه روانی - حرکتی، انکارناپذیر است. اجرای تمرین در زمان غیرمتمرکز، اثر یادگیری بیشتری نسبت به اجرای تمرین در زمان متمرکز دارد. مثلاً شاگرد، موضوع مورد یادگیری را در دو تمرین بیست دقیقه‌ای، زودتر از یک تمرین چهل دقیقه‌ای یاد می‌گیرد. (مهارت‌های آموزشی و پرورشی، پیشین، صص ۲۱ تا ۱۸)

انواع بازده‌های یادگیری

گانه، علاوه بر طبقه‌بندی هشتگانه‌ی انواع یادگیری، بازده‌های یادگیری را نیز به پنج طبقه به شرح زیر تقسیم کرده است:

۱. مهارت‌های ذهنی: در این مهارت‌ها، که چگونگی برخورد فرد با امور را مشخص می‌کند، نمادها یا سمبل‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند. ما از طریق نمادها به‌طور مستقیم با محیط به تعامل می‌پردازیم. گانه، در این

باره می‌گوید: «توانایی‌هایی که استفاده از نمادها را ممکن می‌سازند، همان چیزی است که ما آن را مهارت‌های ذهنی می‌نامیم». مهارت‌های ذهنی به عنوان یکی از طبقات اصلی انواع بازده‌های یادگیری، دارای چند طبقه فرعی نیز می‌باشد که به صورت سلسله‌مراتبی از ساده به پیچیده به قرار زیر است:

- تمییز دادن: یعنی متمایز ساختن نمادها یا محرک‌ها از یکدیگر. تمییز دادن، پنجمین نوع یادگیری از انواع هشتگانه گانیه است.

- مفهوم آموزشی: در حالی که تمییز دادن، یادگیری شناسایی تفاوت بین رویدادهاست؛ مفهوم آموزشی، یادگیری درک شباهت بین رویدادهاست.

- یادگیری قانون: یعنی ارتباط دادن چند مفهوم و ایجاد یک معنی وسیع‌تر.

- یادگیری قاعده‌های سطح بالاتر: از ترکیب قاعده‌های ساده، قواعد سطح بالاتر درست می‌شوند. این همان چیزی است که گانیه در نوشته‌های قبلی خود، از اصطلاح حل مساله استفاده می‌کرد. در نظریه گانیه مساله، یک اصل سطح بالاتر است که از اجتماع چند اصل سطح پایین تشکیل می‌شود و یادگیرنده، برای حل کردن مساله باید ابتدا قواعد سطح پایین را بیاموزد تا بعد از ترکیب آنها، مساله را حل کند.

۱. راهبردهای شناختی: تدابیری هستند که آدمیان، از طریق آنها در جهت فعال کردن و منظم کردن مطالب یاد گرفته‌شده و استفاده از مهارت‌های آموخته‌ی خود، استفاده می‌کنند. به عبارت دیگر، این راهبردها همان مهارت‌های مربوط به پردازش هستند.

۲. اطلاعات کلامی: اطلاعات کلامی، بخش مهمی از یادگیری آموزشی است مانند وقایع، نام‌ها، توصیف‌ها، تاریخ‌ها و ویژگی‌ها.

۳. مهارت‌های حرکتی: یادگیری مهارت‌های حرکتی به یادگیرنده امکان می‌دهد تا حرکت‌های خود را هماهنگ سازد.

۴. نگرش‌ها: نگرش، عبارت است از یک حالت درونی که بر انتخاب‌های شخصی که توسط فرد انجام می‌شود، تأثیر می‌گذارد. نگرش، دارای سه جنبه مهم عاطفی یا هیجانی، شناختی و رفتاری می‌باشد. (سیف، علی‌اکبر، چاپ هشتم، صص ۸۰ تا ۷۸)

نقش معلم در ایجاد تحول در کلاس:

اگرچه تحول در آموزش نیازمند تغییر در سطوح عالی نظام آموزش و پرورش می‌باشد. اما معلمان و مدیران آموزشی می‌توانند با استفاده از روش‌های جدید و مبتکرانه اشتیاق دانش‌آموزان را دریادگیری افزایش دهند و زمینه‌های تحول فکری و عملی در آنها ایجاد کنند. (نشریه نگاه - گدازچیان)

مشاهده واقعیت‌های زندگی در عصر دانی و تغییر و تحول در مشاغل و شیوه‌های تعامل و ارتباطات و توسعه‌ی خدمات و مهارت‌های حرفه‌ای ایجاب می‌کند که دانش‌آموزان ضمن کسب دانش دامنه‌ی ارتباط خود با دیگران را توسعه دهند در فعالیتهای گروهی به طور موثر شرکت کنند تفکر انتقادی و خلاق داشته باشند و برای تصمیم‌گیری و انتخاب راه‌حل‌های مناسب از دانش و توانایی لازم برخوردار باشند. بنابراین معلم باید در کلاس محیط یادگیری فعال به وجود آورد. به بیان دیگر معلم باید در کلاس به جای ارائه مستقیم اطلاعات درباره هدفها و مفاهیم جدید درس توسعه محتوا و ارتباط این مفاهیم با سایر درس‌ها و اطلاعات قبلی دانش‌آموزان سوال‌هایی مطرح کند که دانش‌آموزان را به تفکر بحث تعامل و مطالعه بیشتر وادارد.

معلم باید در تسهیل تعمیق و توسعه مفاهیم و معانی جدید از امکانات فناوری آموزشی اطلاعات و ارتباطات بهره‌گیرد و دانش‌آموزان را به جمع‌آوری دانش و اطلاعات از منابعی علاوه بر کتاب درسی تشویق و ترغیب کند و از آنها بخواهد که نتیجه مطالعات خود را به شکل‌های گزارش کتبی مصاحبه سخنرانی و نمایش برای ارائه در کلاس درس آماده کنند. (نشریه نگاه - گدازچیان)

گروه‌بندی: تفاوت‌های افراد گروه باعث کارآمد شدن یادگیری از طریق همیاری می‌شود فکر کنید که باید دانش‌آموزانی که مایلند باهم کار کنند در یک گروه قرار گیرند یکی از هدفهای یادگیری همیاری این است که دانش‌آموزان یاد بگیرند با هر کسی کار کنند آرایش کلاس دانش‌آموزان که در یک گروه کار می‌کنند

باید تا حد امکان به افراد گروه نزدیک باشند واز گروه‌های دیگر دور باشند

تعریف از یادگیری مشارکتی: ناظر بر موقعیتی است که در آن دو نفر یا چند گروه یاد می‌گیرند در باره هریک از این رایج اجزای این تعریف می‌توان تعریف‌های مختلفی ارائه کرد دو یا چند نفر می‌توانند ناظر بر یک زوج گروه کوچک سه تا پنج نفر یک اجتماع یا یک جامعه باشد. (حق دوست)

آشنایی با یادگیری از طریق همیاری - تعریف عملیاتی گروه انواع گروه مشخصات گروه چگونه باید گروه را سازمان داده هماهنگی با گروه و ویژگی‌های کودکان محیط یادگیری - گروه بندی آرایش کلاس - نظارت بر تعامل دانش آموزان ارزشیابی کارگروه یکی از روشهای ایجاد مسئله ثبت درگروه این است که یک سری کامل از وسایل به دانش آموزان هر گروه داده شود باید تصمیم بگیرید که آیا این روش برای درس انتخابی شما مناسب است یا بهتر این است که هر دانش آموز یک سری کامت از مواد ووسایل داشته باشد .

ضرورت تحول در روشهای تدریس

هر واحد آموزشی را می‌توان یک تجربه نامید که در این صورت طبعاً مدرسه را کارگاه یا جایگاه تجربه اندوزی تلقی خواهیم کرد. به این معنا که هر کودک از لحظه ورودش به مدرسه یا محیط آموزشی پیوسته در حال افزایش، گسترش، اصلاح و تکمیل تجارب خودش است و نقش عمده مدیر و معلم این است که زمینه یا شرایط مدرسه را برای یادگیری یا تمرین این گونه تجربه ها مساعد گردانند و مدرسه را نباید تنها جایگاه یادگیری و آموزش یک عده درس های کلیشه ای و غالباً بی ارتباط به نیازها و مسائل روز زندگی بشردانست (فعالیت‌های اجتماعی - شعاری نژاد)

حاصل روشهای تدریس باید یادگیری موثر و اکتشافی باشد اما اکنون اغلب کلاس درس محل تکثیر اطلاعات است و تعداد زیادی از معلمین تلاش میکنند که هرچه بیشتر اطلاعاتی را در ذهن دانش آموزان انبار کنند و دانش آموزان باید منفعل و شنونده باشند این معلمین برای کاربرد آموخته ها از اسوی دانش آموزان هیچ اهمیتی قائل نمی‌شوند در حالی که دانش آموزان افرادی صاحب تفکر هستند که می‌باید زمینه خلاقیت آنها را فراهم ساخت نه اینکه با اتخاذ روشهای نامناسب آنها را از خلاقیت بازداشت روشن است که این یادگیری

پایدار نخواهد بود و فراگیران نیز چندان بهایی بر برای آن قائل نیستند و تلاش دانش آموزان فقط برای بدست آوردن نمره است و نه یادگیری.

باتوجه به مشکلات فوق الذکر ضرورت تحول در روشهای تدریس کنونی معلمان و مربیان امری انکارناپذیر می باشد که می باید با راهکارهای مناسب این مهم صورت پذیرد.

اهداف تحول در روشهای تدریس

- تغییر در رفتار دانش آموزان
- فعالیت دوسویه معلم و دانش آموز
- یادگیری پایدار و مفید
- پرورش خلاقیت دانش آموزان
- فعالیت گروهی دانش آموزان
- تقویت روحیه جستجوگری

روش و چگونگی تحول در روشهای تدریس

امروزه مدرسه دیگر جای درس دادن یا صرفاً انباشتن ذهن دانش آموزان بایک عده مطالب کلیشه ای نیاست بلکه مدرسه جایگاه زندگی است . ما دیگر مجاز نیستیم که دانش آموزان را به گوش دادن و ساکت نشستن وادار کنیم بلکه وظیفه داریم مدرسه را محیط مساعد زندگی کودکان و نوجوانان گردانیم . (فعالیتهای اجتماعی - شعاری نژاد)

جهت انجام این امر مهم وزارت آموزش و پرورش می بایست با برگزاری دوره های ضمن خدمت مفید و موثر برای معلمان روشهای تدریس فعال را به آنها آموزش داده و با راهکارهای مناسب مانند برگزاری جشنواره های متعدد و البته مفید و تشویق جدی معلمینی که از روشهای فعال و موثر در تدریس استفاده میکنند در مسیری حرکت کند که روشهای نا کارآمد رفته رفته و به مرور زمان از آموزش و پرورش ما رخت بریندد.

تبیین رویکرد یادگیری مشارکتی

دانش آموزانی که از طریق یادگیری فعال به یادگیری می بردازند نه تنها بهتر یاد می گیرند بلکه از تجربه یادگیری لذت بیشتری نیز می برند. حتی اگر معلم بهترین سخنران باشد و در تمام مدت جلسه درسی به سخنرانی بپردازد ممکن است یادگیری صورت گیرد اما این یادگیری به اندازه یادگیری که در موقعیت فعات به وجود می آید کامل جامع و پایدار نیست. به نظر بین وویتاگر یکی از مهمترین راهبرد های فعال کردن دانش آموزان در فرآیند یادگیری از گروهها مطالعه در کلاس و فراهم کردن فرصت بحث تبادل نظر وبرسش و پاسخ است (بین وویتاگر ۲۰۰۰)

به نظر میرسد فعال کردن دانش آموزان از طریق فرصتهای بهتری برای بحث و تبادل نظر شاگردان بایکدیگر فراهم می شود معلمان یرو گرایش سنتی عموما گرفتار دام صحبت زیاد می شود و غرور و خود بینی نیز به آنها اجازه نمی دهد که صرفا نظاره گر شنونده ویا راهنما باشند .

اصطلاح یادگیری مشارکتی به یک شیوه آموزشی اشاره می کند که در آن دانش آموزان در قالب گروههای کوچک برای رسیدن به یک هدف مشترک با یکدیگر کار می کنند و علاوه بر اینکه مسیول یادگیری خود می باشند در برابر یادگیری دیگران نیز احساس مسولیت می کنند(گوگال ۱۹۹۵)

طرفداران در تعریف یادگیری مشارکتی بر مبادله فعال عقاید بین گروههای کوچک تاکید می ورزند زیرا براین باورند که این تعاملات نه تنها موجب افزایش علاقه دانش آموزان به مدرسه و تحصیل می شود بلکه در تقویت مهارتهای اجتماعی و رشد تفکر انتقادی آنان نیز تاثیر دارد (گوگال ۱۹۹۵)

از مهمترین ارکان شخصیتی افراد حسن مدیریت و ایجاد هماهنگی بین نیروها و اعمال فردی و اجتماعی است. چرا که استعداد و پشتکار بدون حضور، و اعمال برنامه معین و مشخص به نتیجه می رسد و برنامه بدون داشتن مدیریت راهبردی صحیح، پویا و منسجم هرگز منجر به دستیابی به هدف نخواهد شد .

این مساله چنان مهم و اساسی است که درکشوهای پیشرفته و صاحب نظام آموزش و پرورش علمی و اصولی، یک از اهداف اصلی تعلیم و تربیت کودکان، ساختن و پرورش حسن مدیریت در کودکان است. برای

نیل به این هدف با کارکردن و تحقیق مدرن، کاملترین، آسانترین و در عین حال کاربردی ترین راه را که همانا مدیریت عملی است آموزش داده می شوند .

در این نظام ها، کودکان و نوجوانان دانش آموز در هر کلاس به گروه های چند نفری تقسیم و هر هفته از هر گروه کاری پژوهشی (علمی یا عملی) خواسته می شود. البته کار گروهی نیاز به همکاری افراد گروه دارد تا به نتیجه مطلوب برسد. هر هفته ریاست و مدیریت گروه به شخصی سپرده می شود و دیگران موظف به اجرای راهکارها و پیشنهادهای وی هستند و بدین ترتیب هر عضو گروه هر چند هفته یکبار مدیریت گروه را تجربه می کند و تاثیر پرورش این روحیه در این

کشورها در آینده غیر قابل انکار است .

یکی دیگر از برنامه های نظامهای آموزشی پیشرفته، وادار کردن دانش آموزان به انجام ورزش های گروهی، علاوه بر ورزش مورد علاقه افراد است تا روحیه همکاری در آنها هر چه بیشتر پرورش یابد .

اکثر متفکران و جامعه شناسان دنیا علت اصلی عدم موفقیت کشورهای جهان سوم را، ضعف مدیریت و برنامه ریزی، عدم انسجام در کارکرد نیروها و به طبع آن ائتلاف انرژی و نیرو، چند صدای بودن جوامع کاری و نظایر آن می دانند .

کمیاب مدیریت صحیح را از دو نظر می توان مورد بررسی قرار داد :

۱. از دیدگاه فردی و شخصیتی افراد تشکیل دهنده جامعه

۲. نقص قوانین و مقررات مربوطه

از دیدگاه فردی مطمئنا یکی از دلایل این نقیصه در جامعه ما، می تواند به شخصیت و تربیت افراد برگردد. در کشورهای مثل ایران با فرهنگ خاص خود، روح همکاری و هماهنگی بین افراد بسیار ضعیف می نماید و افراد ناخود آگاه تحمل بکار بستن دستورات و برنامه های مدیران ارشدتر از خود را (در حالیکه به نظر آنها نادرست است) ندارند و هنوز پس از گذشت سال های طولانی از شروع رشد و تمدن نوین و مدرنیزه شدن نسبی کشورمان نتوانسته ایم حس همکاری و همدلی

بالایی را در کالبد جامعه مان جا بیاندازیم .

برای اثبات موضع اخیر می توان به عدم موفقیت کشورمان در ورزش های تیمی و گروهی اشاره کرد. با کمترین اطلاع از اوضاع ورزشی کشورمان خواهیم دید که موفقیت ما در ورزش های فردی مثل کشتی و وزنه برداری بارها بیشتر از ورزش های گروهی نظیر فوتبال و والیبال می باشد. جامعه ما با کمبود افرادی مواجه است که بتوانند واحد و مجموعه ای را که در اختیار دارند به نحو مطلوب مدیریت کنند و اگر افراد مذکور تحصیل کرده و متخصص باشند فاجعه عظیم تر است. این گفته بدان معنا نیست که ما فقط مدیران کلان کم داریم بلکه وقتی از مدیریت صحبت می شود هر فردی که در یک گروه دو نفره مسؤول اجرای عملی است مدیر محسوب می شود .

چگونه به کار گروهی عادت کنیم؟

دنیای امروز دنیای تشکیل تیم های کاری است و اگر در هر موسسه یا سازمان افراد موفق به کار گروهی نشوند، شرکت و سازمان، یکی از کلید های مهم موفقیت را از دست داده است . دوران کنونی، دوران تخصص های متفاوت است. امروز دیگر یک نفر تنها به صرف این که در یک رشته تخصص یا حتی فوق تخصص دارد نمی تواند در فعالیت های مختلف آموزشی، تجاری، اقتصادی، درمانی و... موفق باشد .

به عبارت دیگر، دنیای امروز دنیای تشکیل تیم های کاری است و اگر در هر موسسه یا سازمان افراد موفق به کار گروهی نشوند، شرکت و سازمان، یکی از کلید های مهم موفقیت را از دست داده است .

کار گروهی

یکی از معیارهایی که کشورهای توسعه یافته را از کشورهای در حال توسعه مجزا می کند، فرهنگ گروهی کار کردن است، در کشورهای توسعه نیافته، افراد علاقه یی به فعالیت های گروهی ندارند و همین امر سبب می شود علاوه بر صرف انرژی بیشتر، کارها با کیفیت پایین ترین انجام پذیرد .

اصولا جهت رسیدن به یک جامعه کارآفرین، رشد فعالیت های گروهی نیز ضروری است و بدون چنین

ویژگی، کارآفرینی در جامعه فراگیر نخواهد شد .

شرکت مایکروسافت جهت تهیه متن برنامه ویندوز ۲۰۰۳ از پنج هزار برنامه نویس کمک گرفت به گونه‌یی که این تعداد افراد در یک کار گروهی، موفق به طراحی این برنامه شدند. مهمتر از طراحی و تولید این برنامه، باید از هماهنگی و همبستگی‌های گروهی لازم برای رسیدن به این هدف نام برد. حال ما با این سوال روبرو خواهیم بود که چگونه باید یک گروه کاری موفق را سازماندهی کنیم و چه شرایط فرهنگی باید بر این گروه حاکم شود تا بتواند به اهداف مورد نظر خود دست یابد .

برای رسیدن به این هدف باید از قدم‌های کوچک آغاز کرد تا در نهایت با کسب تجربیات لازم بتوان به تشکیل گروه‌های بزرگتر اقدام نمود .

گروه‌های بزرگتری که بتوانند زمینه‌ساز تحول در جامعه باشند. در این مقاله تلاش می‌شود فرصتی برای اندیشیدن در این خصوص پدید آید. رشد و بسط فرهنگ گروهی کار کردن نیازمند انجام پژوهش‌های لازم در این زمینه است زیرا فرهنگ جامعه ما با دیگر کشورها متفاوت است و لذا بعضی از دستورالعمل‌های ارائه شده در مقالات نویسندگان کشورهای دیگر برای ما کارساز نخواهد بود. امید است مطالعه این مقاله بتواند توجه شما خواننده محترم را برای مدتی هر چند کوتاه به این موضوع هدایت کند و زمینه‌یی برای شروع یک کار گروهی باشد. همچنین شما می‌توانید جهت آشنایی با موانع بر سر راه فعالیت‌های گروهی، در جامعه خویش به جست‌وجو پرداخته و به یافتن پاسخ این سوال بپردازید که چه عواملی سبب می‌شود که فعالیت‌های گروهی در نیمه راه تداوم نیابد؟ برای تشکیل یک گروه کاری توجه به عوامل زیر می‌تواند مفید واقع شود .

۱. ابتدا یک موضوع مورد علاقه بیابید که ممکن است مرتبط با کار و یا امور زندگی شما باشد و از اینکه در این زمینه فعالیت می‌کنید لذت ببرید و حتی بتوانید چندین سال در این زمینه مطالعه و بررسی کرده و نتایج آن بتواند در شغل و یا زندگی شما اثرگذار باشد. فرض کنید تصمیم گرفته‌اید در زمینه «حفظ محیط زیست» به بررسی بپردازید، لذا این موضوع می‌تواند شروعی برای تشکیل یک گروه کاری در زمینه حفظ

محیط زیست باشد. به خاطر داشته باشید، موضوعی را انتخاب کنید که سبب ایجاد یک انگیزه قوی در شما شود. به گونه‌یی که مشکلات نتواند به راحتی شما را از ادامه این راه بازدارد

۲- اکنون شما باید به جست‌وجوی افراد علاقه‌مندی بپردازید که دوست دارند در رابطه با موضوع مورد نظر با شما همکاری کنند حتی اگر انتخاب این افراد مدت زمان زیادی طول بکشد و به خاطر داشته باشید اولین پایه تشکیل یک گروه کاری موفق، وجود افراد با انگیزه‌ها و علاقه‌مند به موضوع مورد بحث است

۳- هنگامی که گروه کاری خود را تشکیل دادید برای آن هدف و وظایفی را تعریف کنید. برای مثال ممکن است یک گروه تشکیل دهید که هدف از آن «دستیابی به دانش «IT است. ابتدا هدفهای مورد نظر را تعریف کنید و آن موقع وظایف هر کسی را در گروه برای رسیدن به آن هدف تعیین کنید، به گونه‌یی که هر کس بتواند در یک مدت زمان مشخص وظایف خویش را به انجام رساند و ارایه گزارش کند

۴- تلاش کنید یکی از اعضای گروه شما اهل نوشتن و نویسندگی باشد تا بتواند نتایجی را که در گروه به دست می‌آید به خوبی ثبت کند. این مستندات سبب می‌شود اندیشه گروه آرام آرام به دیگران منتقل شده و مورد نقد و بررسی قرار گیرد و گهگاه لازم است اعضای گروه نتایج فعالیت‌های خویش را به صورت یک مقاله در اختیار دیگران قرار داده و زمینه برای تبادل اندیشه و افکار میان علاقه‌مندان به موضوع فراهم شود

۵- مسوولیت گروه، کاری مشکل است لذا فردی که مسوولیت گروه را می‌پذیرد باید در برقراری ارتباط با دیگران، فردی موفق باشد. او باید دانسته‌های خویش را در خصوص برقراری ارتباط موثر با دیگران افزایش دهد، به گونه‌یی که بتواند در قلب دیگران نفوذ کند. انسانها زمانی علاقه‌مندند با دیگران ارتباط صادقانه و خوبی برقرار کنند که این ارتباط از قلب‌ها آغاز شود و اصولاً هیچ کس قادر نیست در قلب دیگران نفوذ کند، مگر آنکه از خصایل اخلاقی ارزشمندی برخوردار باشد. مسوول گروه باید سختکوش‌تر، ثابت قدم‌تر و چه

بسا مطلع‌تر از دیگران باشد و او باید گوی سبقت را از بابت مطالعه و جست‌وجوگری از دیگر اعضای گروه
برباید تا از این طریق زمینه برای همبستگی بیشتر در گروه پدید آید

۶- حفظ احترام میان اعضای گروه از اصول اساسی حاکم بر گروه است. انسانها همه به دنبال تکامل و رشد
شخصیت هستند و هنگامی که افراد در گروه، کسب شخصیت کرده و مورد احترام واقع می‌شوند، زمینه
برای ارتقای بهداشت روانی در بین اعضا، مهیا می‌شود. به همین خاطر
همبستگی میان اعضا بیشتر شده که این خود سبب پایداری گروه می‌شود .

۷. آموزش مستمر باید در گروه تداوم یابد و هر کسی باید بکوشد دانسته‌ها و علم و دانش خویش را در
خصوص موضوعات مرتبط با گروه افزایش دهد و نتایج آن را به دیگران منتقل کند و هر کسی باید تنها در
فکر رشد دیگری در گروه باشد در غیر این صورت گروه در آینده از هم خواهد
پاشید. باید این نکته به خاطر سپرده شود که اگر در جامعه بی هر کسی سعی کند جلوی رشد دیگری را
مسدود کند تا از این طریق رشد یابد، فرصت‌های لازم برای خلاقیت و رشد چنین جامعه‌یی بر باد خواهد
رفت

۸. یکی از نکاتی که اعضای گروه باید به آن توجه کنند، انجام مطالعات در زمینه خلاقیت، نوآوری و
کارآفرینی است و همچنین لازم است اعضا با تکنیک‌های مورد نیاز برای گروه نظیر یورش فکری، تکنیک
شش کلاه تفکر و دیگر تکنیک‌های خلاقیت آشنا شوند و در زمینه
تکنیک‌های حل مشکل، بیشتر بدانند و در این رابطه مطالعه و تمرین کنند .

۹. صبر و انتقادپذیری از ویژگی‌های مهم فرهنگ فعالیت‌های گروهی است، اعضای گروه باید همیشه آماده
پذیرش سخت‌ترین انتقادات بوده و در برابر ناملایمات صبر فراوان داشته باشند. انسانها از نظر خصوصیات
شخصیتی متفاوتند. زمانی که انسانها در شروع فعالیت‌ها کنار هم قرار می‌گیرند، بعضی از خصوصیات رفتاری
غیرقابل تحمل به نظر می‌رسند، درست مانند چرخ‌دنده‌هایی که با یکدیگر جفت نمی‌شوند و همین موضوع
باعث برخورد چرخ‌دنده‌ها و اصطکاک میان آنها می‌شود. اما میان انسان با چرخ‌دنده‌ها فرق بسیار اساسی

وجود دارد. آدمی قادر است با گذر زمان کم کم خود را با شرایط تطبیق دهد، لذا در اینجا صبر بسیار، ضروری است. تحمل سختی‌های شروع کار و تحمل بعضی خصوصیات رفتاری انسانها سبب می‌شود آرام آرام انسانهای صبور به نتایج ارزشمندی دست یابند. صبر باعث می‌شود آدمی از انجام رفتارهای اشتباه و غیرمنطقی

خودداری کرده و شاهد نتایج شیرین اعمال خود در آینده باشد

۱۰. گهگاه لازم است گروه از متخصصین مرتبط با موضوعات مورد بحث دعوت کرده و از نظرات آنان بهره‌مند شود. شرکت در سمینارها، نمایشگاه‌ها و... می‌تواند فرصتی برای دیدار با متخصصان و افراد صاحب نظر باشد

۱۱. اعضای گروه باید سعی کنند در عرصه پژوهش نیز وارد شوند تا بتوانند به نتایج ارزشمند دست یافته و در کنار آن به انتقال افکارنو پرداخته و راه‌حل‌های کاربردی و ارزشمند به جامعه ارایه کنند.

۱۲. سیمونتون از محققان خلاقیت بیان می‌کند که فرد پس از ده سال درگیر شدن در یک مساله و کسب تجربه و تخصص در آن زمینه، به خلاقیت واقعی دست می‌یابد و لذا تداوم فعالیت‌های گروه در مدت زمان طولانی نتایج شگفت‌انگیز و ارزشمندی در پی خواهد داشت .

۱۳. گروه می‌تواند در بعضی مواقع جلسات خود را در مکانهای تفریحی و فرح‌بخشی نظیر مکانهای سرسبز برگزار کند که این خود می‌تواند انگیزه بیشتری برای تداوم بحث‌ها باشد .

۱۴. گروه باید علم و دانش خویش را در رابطه با رایانه و اینترنت و زبان انگلیسی ارتقا دهد و از اطلاعات روز برخوردار شود به گونه‌یی که اعضا بتوانند از منابع خارجی بهره برده و از طریق و بلاگ‌ها و یا وب‌های ایجاد شده توسط گروه به انتشار نتایج فعالیت‌های خود بپردازند. این اقدام سبب می‌شود که زمینه برای جذب علاقه‌مندان و تبادل نظر در سطحی بسیار وسیع‌تر و در مقیاس

فراملی پدید آید که این خود زمینه‌ساز انتقال علم و دانش به داخل مرزهای کشور است و اعتبار ملی را ارتقا می‌دهد

۱۵- گروه باید نتایج فعالیت‌های خود را برای علاقه‌مندان در همایش‌ها ارایه کند. این اقدام باعث خواهد شد که گروه بازخوردهای ارزشمند از دیگران دریافت کرده و از طرفی بتواند با انگیزش بیشتر به نقد و بررسی و اصلاح فعالیت‌های خویش بپردازد.

۱۶. لازم است اعضای گروه در زمینه «روانشناسی گروه» مطالعه کنند. کسب اطلاعات در این خصوص

می‌تواند زمینه‌ساز شناخت اعضای گروه از یکدیگر شده و زمینه برای همبستگی

بیشتر شود. بدون شک تشکیل گروه و ادامه فعالیت‌های آن همچون تولد موجودی است که اگر تداوم یابد، آرام‌آرام رشد و تکامل یافته و به مرحله‌ی خواهد رسید که نتایج ارزشمندی از خود به جامعه ارایه می‌کند و چه بسا زمینه‌ی برای وقوع خلاقیت و کارآفرینی در جامعه و شروعی برای سازندگی در جامعه باشد و ذکر این نکته لازم است که بدانیم اگر این گروه در فکر خدمت به جامعه نباشد بدون شک در نیمه راه از حرکت باز خواهد ایستاد.

معلمان از گروه‌های کوچک، معمولاً به منظور ایده‌سازی برای بحث در کلاس درس، تغییر در روند سخنرانی، یا ترغیب دانش‌آموزان برای صحبت کردن در کلاس استفاده می‌کنند. کاربرد روش یادگیری از طریق همیاری، بررسی گروه‌های کوچک متفاوت از کاربری‌های مختلف یادگیری از طریق همیاری است. در کلاس درسی که به صورت منظم و قاعده‌مند از روش یادگیری از طریق همیاری بهره‌گیری می‌شود، معلم باید تکلیف روشن و حساب شده‌ای را برای دانش‌آموزان در نظر بگیرد و دستورالعمل‌های خاصی را برای انجام دادن تکلیف معین شده

ارائه دهد. یادگیری از طریق همیاری چیست؟ یادگیری از طریق همیاری راهبردی است که دانش‌آموزان را در قالب گروه‌های منسجم و پایدار برای کار و تماس با یکدیگر برمی‌انگیزد. کار گروهی، بخش اصلی تحقق اهداف یادگیری در کلاس‌های درس است. یادگیری از طریق همیاری، مسئولیت‌پذیری شخصی را در میان تعاملات گروهی پرورش می‌دهد. به طوری که به گفته آلیسون کینگ در یادگیری از طریق همیاری، نقش معلم از «دانای صحنه کلاس به راهنمای عمل» تغییر می‌یابد. دانش‌آموزان اگر چه به صورت گروهی به

یادگیری اقدام می کنند، ولی پیشرفت آنان در یادگیری، به صورت انفرادی سنجیده می شود .

یادگیری از طریق همیاری، دارای نظم و ساختار است و تمرکز اساسی اش بر اطمینان یافتن از رخ دادن یادگیری است. انتخاب و فعال سازی گروه سبب می شود دانش آموزان بنابه دیدگاه ها، توانایی ها، قومیت و نژادهای مختلفی که دارند، به صورت خلاقانه عمل کنند .

واگذار کردن تشکیل گروه به خود دانش آموزان امکان دارد سبب تشکیل گروه های همگن شود، یعنی امکان دارد دانش آموزانی که گرایش هنری، علمی، اجتماعی، خانوادگی، طبقه اجتماعی و... خاصی دارند، به گروه های خاص تقسیم شوند.

این کار سبب می شود کارآیی گروه ها کاهش یابد و کسب مهارت های اجتماعی به تأخیر افتد و تمرکز بر انجام تکلیف محوله تنزل یابد. از این

روست که، توصیه می شود، معلم برای یادگیری از طریق همیاری و به منظور تشکیل گروه ها باید خود رأساً وارد عمل شود و گروه های ناهمگنی بسازد. در گروه های ناهمگن، اعضای گروه از زمینه های دانشی، هنری، قومی و... متفاوتی برخوردار هستند. تعداد اعضای گروه در کلاس درس می تواند بین ۴ تا ۸ نفر متغیر باشد. این تعداد عضو برای گروه های دانش آموزی است که تا حدودی توانایی مدیریت زمانی و کلامی را دارند .

به دیگر سخن، اگر از نظر پایه های تحصیلی به تعیین اعضای گروه اقدام شود، بهتر است گروه های ۴ نفری از پایه چهارم تا ششم دبستان به بالا تشکیل شود. برای پایه های اول تا سوم دبستان، کار دوفنری مناسب تر است .

گروه هایی با اعضای زیاد، امکان تنوع دیدگاه ها را افزایش می دهد، در حالی که گروه هایی با اعضای محدود برای تسهیل تعاملات اثر گذارند .

* یادگیری از طریق همیاری یک کلاس درس با ماهیت اجتماعی را پی ریزی می کند، که در آن دانش

آموزان به همبستگی هایی می رسند که هدف مشترکی را دنبال می کنند و غالباً اعضای گروه در برابر فراگیری محتوای دروس از سوی همدیگر مسئولیت نشان می دهند.

کار گروه معمولاً تا زمانی که همه اعضا بر محتوای درس تسلط نیابند خاتمه نمی یابد. افزون بر این، وقتی اعضای گروه در برابر یادگیری همدیگر مسئول اند و تلاش می کنند مطالب را به یکدیگر بیاموزند، یادگیری انفرادی را هم تجربه می کنند. پایداری گروه یا ثبات اعضای گروه بسته به توان همیاری آنان است . اگر گروه ها در کارهایشان پیشرفت خوبی نشان می دهند نیاز به تغییر دادن اعضای گروه ها نخواهد بود . *یادگیری از طریق همیاری، مهارت های برقراری ارتباط دانش آموزان را می طلبد و آن ها را ارتقاء می دهد. موفقیت گروه به میزان اثرگذاری تعاملات، میان اعضای گروه بستگی دارد. پیش از آن که یادگیری از طریق همیاری آغاز شود، دانش آموزان باید برخی مهارت های مورد نیاز برای تعامل موفق گروهی را بیاموزند؛ مهارت هایی نظیر: تعبیر و تفسیر واژگان و جملات برای درک و فهم بهتر، ارائه و دریافت بازخورد، ایجاد فرصت برای دیگران جهت بیان ایده ها، خودداری از مجبور کردن گروه به پذیرش نظرات .

*یادگیری از طریق همیاری، بین مسئولیت شخصی و گروهی یادگیرندگان ایجاد توازن می کند. هر گروه و هر دانش آموز در درون گروه، باید کاری برای انجام دادن داشته باشد. به دیگر سخن، هر دانش آموز باید بر درسی که ارائه می شود، تسلط یابد و بتواند نمرات مورد قبولی را دریافت کند .

نمرات گروه می تواند بخشی از نمرات یادگیرنده را تشکیل دهد و هیچ وقت نمره گروه نمی تواند به طور کامل نشان دهنده مسئولیت پذیری اصلی یادگیرنده باشد. مزایای یادگیری از طریق همیاری افزایش حضور در مدرسه و کلاس درس نیز می باشد .

با توجه به تعلقی که اعضای گروه ها به گروه خود دارند، تمایل آنان به حضور در مدرسه و کلاس افزایش می یابد. کسب نمرات بالا. به دلیل مشارکت فعال در کلاس، عزت نفس دانش آموز ارتقا می دهد و درک و فهم

او را از مطالب درسی افزایش می دهد. مشارکت فعال، عزت نفس بالا، خوداتکایی و... زمینه ساز کسب

نمرات بالا هستند .

پیشینه تحقیق :

تحقیق :

عنوان: بررسی یادگیری مشارکتی در کلاس های همیار

تهیه و تنظیم صغری حق دوست

کارشناس آموزش ابتدایی تابستان ۸۲

تحقیق :

عنوان: آشنایی با روشهای یاددهی و یادگیری مشارکتی-مهارتهای اساسی

زندگی ویژه آموزشیاران طرح یونیسف

مراکز یاددهی و یادگیری محلی

تهیه و تدوین: علی اصغرچوبان کشتانی سال ۸۱-۱۳۸۰

تجزیه و تحلیل :

بی ریزی کار گروهی :

۱. آماده کردن معلم ۲-آماده ساختن کلاس و راه اندازی آن

۱.معلم به برنامه ای احتیاج دارد که کار گروهی را با سایر فعالیتهای یادگیری باهم بیش ببرد .چون

فرصتی باقی نخواهد ماند که معلم این مسئله را به وضوح در کلاس روشن نماید بجز اینکه او کاملا وبا دقت بتوانند طوری برنامه ریزی کند که کار گروهی به درس کلاس ومطالعه فردی و بازدیدهای علمی و سایر فعالیتهای دیگر کلاس مرتبط باشد

۲.او همچنین نیازمند برنامه ای جهت توسعه مهارتهای اعضای گروه است .گروهی که با هم بحث می کنند باید برمهارتهای اصلی مانند خوب گوش کردن صحیح صحبت کردن وحاشیه نرفتن تسلط داشته اشد اعضای گروه باید یاد بگیرند که چگونه به کلاس گزارش بدهند

۳. معلم باید درک خود را نسبت به چگونگی عملکرد گروهها توسعه داد

۴. معلم باید رابطه اش بااعضای گروه یا کلاس صریح و بی برده باشد

۵. در رابطه با سروصداچطور باید سطح صدازادر نظر بگیرد که در داخل کلاس یک موقعیت مطلوب ایجاد کند وهمچنین چگونگی تاثیر آن در کلاسهای اطراف

اثرات یادگیری فعال وهمیاری (شواهد ۲)

۱.افراد از یکدیگر می آموزند

۲.انگیزه جهت یادگیری راافزایش می دهد

۳.احساسات مثبت نسبت به یکدیگر را افزایش می دهد واز جدایی و تنهایی می کاهد وروابط دوستانه ایجاد

می کنند

۴. باعث تقویت مهارت‌های اجتماعی می‌گردد

۵. منجر به تقویت عزت نفس می‌شود .

ضرورت حل مسئله :

ضرورت کار گروهی چیست :

۱. کارگروهی در یادگیری امکان کار دسته جمعی را بیشتر می‌کند تا رقابت چون در کار گروهی تاکی.

بیشتر بر روی وظایف گروهی تشویق‌ها پیشرفت‌های دسته جمعی است

۲. در کارگروهی تعداد بیشتری از دانش‌آموزان شرکت می‌کنند تعداد بیشتری از شاگردان عقاید خود را

نشان می‌دهند و بیان می‌کند

۳. بچه‌ها در کارگروهی مباحثه‌ای فرصتی دارند تا مهارت‌های شنیداری، گفتاری خود را توسعه بدهند

۴. در گروه و کارگروهی تمامی منابع و ذخیره‌ها در وسط گذاشته می‌شود آنچنان که طرح‌های گسترده

و وسیعی می‌توانند به اجرا آید .

۵. کارگروهی پیشرفت اجتماعی را آسان می‌کند و باعث ایجاد انگیزه در افراد برای رسیدن به تکامل بیشتر

می‌شود اگر این گروه به حیاط خودش ادامه دهد اعضا یاد می‌گیرند که عقاید دیگران را در نظر بگیرد

۶. کارگروهی می‌تواند ذهن دانش‌آموزان را تحریک کند

پیشنهادات :

به منظور فراهم آوردن یک محیط یادگیری در هنگام کار با دانش آموزان که طی آن فرصتهای مناسب تری فراهم آید شش اصل زیر را پیشنهاد می کنیم .

۱. برای رفتاری که از دانش آموزان خود انتظار دارید الگو و سرمشق باشید اگر به عنوان معتم رفتاری را از دانش آموزان بخواهید که خود آن را عمل می کنید قاعدتا آنان نیز به انتظار و خواسته شما توجهی نخواهد کرد .

۲. نحوه برخورد و رفتار با دانش آموزان باید متعادل و دور از هر گونه تبعیض و تمایزی باشد زیرا آنان به سرعت متوجه رفتار غیر منصفانه می شوند و این نکته را نیز به خوبی می فهمند که اصولا انتظارات رفتاری معلم از برخی دانش آموزان فرق می کند .

۳. هنگام تلاش به منظور افزایش رفتار مشارکتی، تشویق و تمجید الگوهای رفتاری پسندیده و قابل قبول را در نظر داشته باشید و به رفتارهای ناشایست و غیر قابل قبول پاداش ندهید و التاف بی مورد نداشته باشید .

۴. همه دانش آموزان می خواهند مورد مهر قرار گیرند بنابراین باید به همه آنان نشان بدهید که به آن ها و آن چه برایشان اتفاق می افتد توجه کامل دارید زمانی که مرتکب خطایی شدند نشان دهید که با آن که عملشان غلط و غیر قابل قبول است خودشان مورد پذیرش و توجه هستند .

۵. هدایت بعضی دانش آموزان برای مشارکت با دیگران، کاری دشوار است بعضی اوقات چنین دانش آموزانی همه طرحهای تنظیمی شما را خنثی کرده و از بین می برند اما لازم است که شما در این زمینه کاملا صبور و شکیب باشید .

۶. داشتن پشتکار و ثبات قدم به منظور برانگیختن علاقه و توجه بعضی دانش آموزان به امر مشارکت فعالیتی ارزشمند است. اگر چنین فعالیتی را انجام ندهید، معلمی که سال بعد به جای شما می آید با مشکل مواجه خواهد شد .

منابع :

کتاب یادگیری مشارکتی مترجمان: دکتر محمد امینی. دکتر منصور مرعشی مولف: جوانا اسکات

و همکاران چاپ اول تابستان ۱۳۷۷

کتاب کارگروهی در مدرسه نوشته: آ. ژ. گال ترجمه: رضا غلامی - محسن حاجیلو

?- Cooper , Jim (۱۹۹۰). Cooperative Learning College Teaching: Tips From The

Trenches, The Teaching Professor , ۴ (۵). ?-

King. Allison (۱۹۹۳), From Sage on The Stage to Guide on The Side, College

Teaching. ۴۱ (۱). ?-

Millis, Barbara (۱۹۹۳). Cooperative Learning, a Workshop Presented at

Dalhousie University